

UNIVERSITETET
I OSLO

Institutt for informatikk

INF1010 våren 2017

Onsdag 25. januar

Litt om unntak i Java

Stein Gjessing

Institutt for informatikk

Nytt tema:

Feilhåndtering (IO: Innlesing/Utskrift)

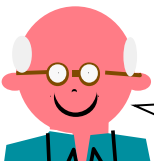
- En metode som kan komme til å gjøre en IO-feil på fil må enten behandle denne selv, eller *kaste feilen videre* (også i main):


```
public void mittProgMedIO() throws IOException {  
    < kode som gjør fil-behandling >  
}
```

I Java-biblioteket:

```
class IOException extends Exception {  
    .....  
}
```


Vi skal lære
mer om unntak og
feilbehandling etter hvert,
bare litt her i dag

(IO: Innlesing/Utskrift)

throws
er et Java
nøkkelord

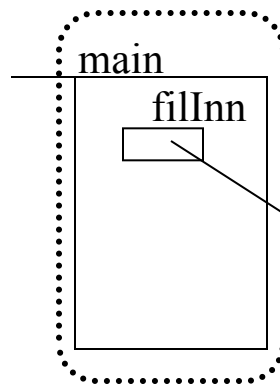
Innlesing av heltall fra fil – utskrift på skjerm

```
import java.io.*;  
import java.util.*;
```

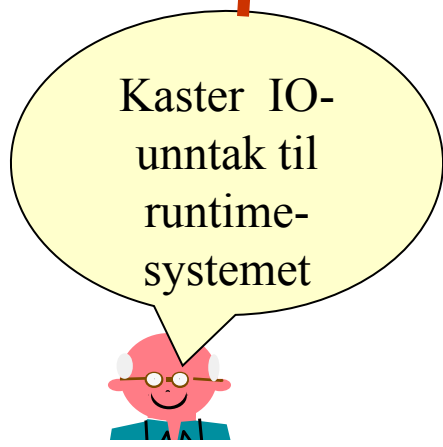
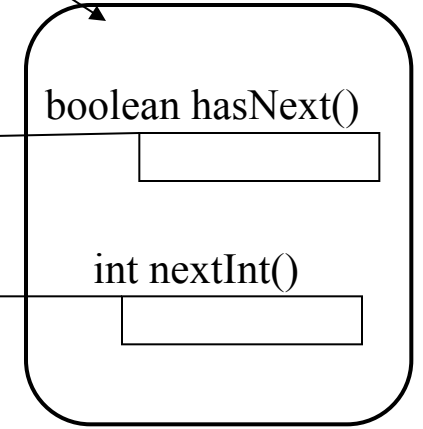


```
class LesFraFil {
```

```
public static void main (String [ ] args) throws IOException {  
    Scanner filInn =  
        new Scanner (new File ("minfil.txt"));  
    int tall;  
  
    while(filInn.hasNext()) {  
        tall = filInn.nextInt();  
        System.out.println(tall);  
    }  
}
```


Objekt av klassen Scanner

**DETTE GÅR BRA HVIS
FILEN BARE INNE-
HOLDER HELTALL !!**

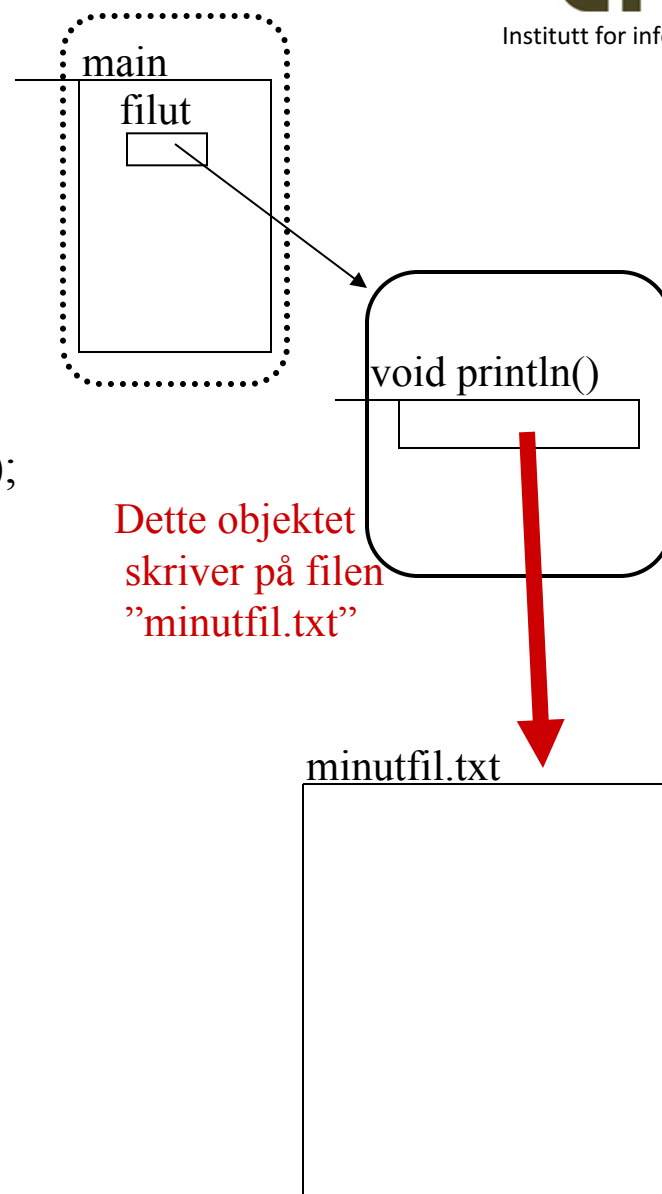
Array indeks utenfor sine grenser

```
int [ ] tallVektor;  
tallVektor = new int [100];  
tallVektor[101] = 17;
```

```
Seacobra:programmer steing$ javac Test.java  
Seacobra:programmer steing$ java Test  
Exception in thread "main" java.lang.ArrayIndexOutOfBoundsException: 101  
at Test(Test.java:8)  
Seacobra:programmer steing$
```

Du kan behandle unntaket selv:

```
import java.io.*;  
  
try {  
    PrintWriter filut = new PrintWriter ("minutfil.txt");  
  
    // Utskrift skjer som til skjerm:  
  
    filut.println( "utskrift" + 17 );  
  
    // For at innholdet på den nye filen skal  
    // bevares må vi til slutt si:  
  
    filut.close();  
  
}  
catch (FileNotFoundException f) { ... }
```


Generelt om unntak / feil - behandling i Java

- Mye kode kan feile og feilaktige situasjoner (unntak) kan oppstå.
- Kode som kan feile **kan** - og som oftest **må** - vi legge følgende rundt:

Feiler koden blir denne blokken utført med feilobjektet som e peker på som parameter

```
try {  
    <... Kode som kan feile ...>  
}  
catch (Exception e) {  
    < .... Gjør noe med feilen ,  
        prøv å rett opp ...>  
}
```


Fem reserverte Java ord

- **try** - Står foran en blokk som er usikker
dvs. der det kan oppstå et unntak
- **catch** - Står foran en blokk som behandler
et unntak.
Har en referanse til et unntaksobjekt som parameter
- **finally** - blir alltid utført (mer senere)
- **throw** - Starter å kaste et unntak
throw <en peker til et unntaksobjekt>
f.eks throw new Unntak();
- **throws** - Kaster et unntak videre
Brukes i overskriften på en metode som
ikke selv vil behandle et unntak

- **Viktigst bruk:**

```
try {  
    <kode som kan feile>  
}  
catch (Unntaksklasse u) {  
    <behandle unntaket, u peker på et objekt som beskriver unntaket>  
}
```

Fange divisjon med '0'

```
public class TryTest
{
    public static void main ( String [ ] args) {
        int i=1;
        for (int j=0; j < 5; j++)
            try{
                i = 10/j;
                System.out.println("Det gikk OK, i:" + i + ", j:" + j);
            } catch (Exception e) {
                System.out.println("Feil i uttrykk: "+ e.getMessage( ));
            }
        }
    }
```


Her tar programmet
seg av "hele feilen"

```
snidil> java TryTest
Feil i uttrykk: / by zero
Det gikk OK, i:10, j:1
Det gikk OK, i:5, j:2
Det gikk OK, i:3, j:3
Det gikk OK, i:2, j:4
snidil>
```


Unntak kan oppstå i egen kode

```
try {  
    <KODE SOM KAN FEILE>  
    <Når det skjer noe galt  
    f.eks. at en referanse er null:>  
    throw new Unntaksklasse();  
    .....  
    .....  
}  
catch (Unntaksklasse unt) {  
    < Unntaksbehandling.  
    Dette hoppes over når intet  
    unormalt/galt/feil har hendt >  
}
```

< her fortsetter programmet
både etter normal utføring og etter
behandling av eventuelle unntak >

Nå bestemmer vi
selv at et unntak
skal oppstå

På forhånd har vi deklarert:

```
class Unntaksklasse  
    extends Exception {  
    .....  
}
```

Når unntak oppstår i en annen metode (og ikke behandles der)

inne i metoden a:

```
try { .....  
    x = b ();  
    .....  
}  
catch (Unntaksklasse unt) {  
    < Unntaksbehandling.  
    Dette hoppes over  
    når intet unormalt  
    har hendt >  
}  
< her fortsetter programmet  
både etter normal utføring og  
etter behandling av  
eventuelle unntak >
```

kall på metoden b

```
int b() throws Unntaksklassen {
```

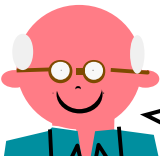
inne i metoden b:

b oppdager en feil:

```
throw new Unntaksklasse ();
```

Normal retur fra b til a:
return 17;

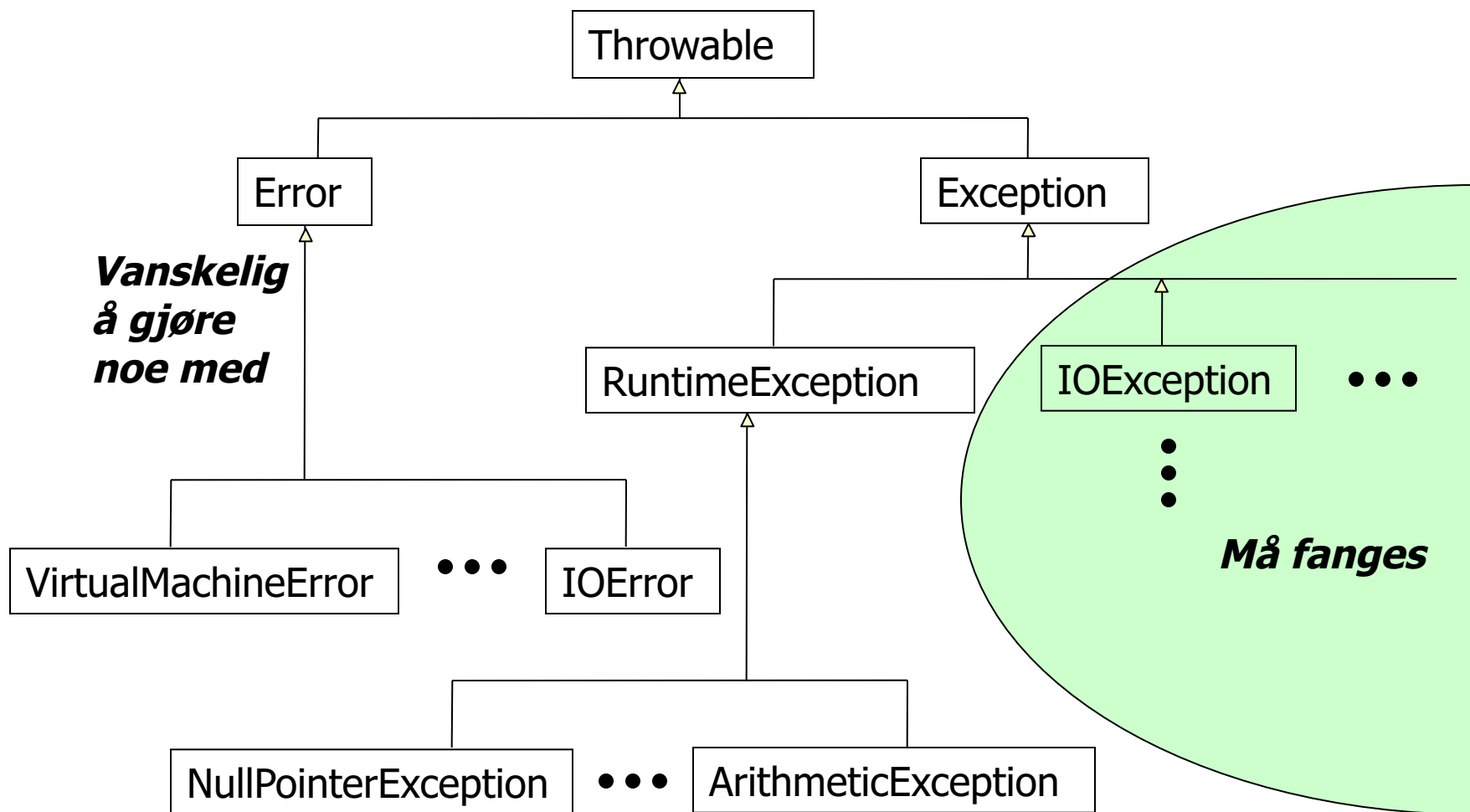
```
}
```


Metoden b feiler kanskje fordi kontrakten for kall på metoden ikke ble oppfylt.

Unntaksklasse er en klasse som på forhånd er deklarerert (egendefinert eller definert i Java-biblioteket) som en subklasse av klassen Exception (se forrige side).

Java-bibliotekets klassehierarki for unntak

Unntak i dette subtreet bør fanges